

บทที่ 5

สิทธิการบังคับคดีในประเทศไทยและต่างประเทศ ของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ในการบังคับคดีนั้นจะเป็นกรณีของการใช้สิทธิโดยผ่านกระบวนการทางศาล ซึ่งเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับรัฐเจ้าของศาล ดังนั้น ภายใต้หลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล เมื่อมีการร้องขอนำคดีเข้าสู่ศาลของประเทศใด กฎหมายวิธีพิจารณาความที่ศาลจะต้องใช้ก็คือกฎหมายวิธีพิจารณาความของประเทศนั้น เว้นแต่จะมีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

อย่างไรก็ตามเนื่องจากข้อเท็จจริงของการประกอบธุรกิจของแอลจีไทยนั้นมีลักษณะเป็นการค้าขายระหว่างประเทศ โดยแอลจีไทยได้มีการขายสินค้าไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของโลก แอลจีไทยจึงมีโอกาสที่จะเป็นโจทก์หรือเป็นจำเลยในศาลใดศาลหนึ่งในโลกได้ และเมื่อศาลนั้น ๆ มีคำพิพากษาแล้ว ก็อาจมีกรณีที่แอลจีไทยจะต้องบังคับคดีกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในศาลต่างประเทศได้เช่นกัน โดยเฉพาะในกรณีที่แอลจีไทยเป็นโจทก์ฟ้องคดีเพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้ต่าง ๆ เป็นต้น

ดังนั้น ในบทนี้จึงจะทำการศึกษาแนวทางและวิธีการบังคับคดีทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศโดยเฉพาะในศาลเกาหลี โดยจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็นหลักได้แก่ การศึกษาถึงความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาศาลต่างประเทศ แนวทางการบังคับคดี วิธีการบังคับคดี และสิทธิของแอลจีไทยในการบังคับคดี โดยการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาศาลต่างประเทศ

สำหรับอนุสัญญาที่ว่าด้วยเงื่อนไขในการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศที่อยู่ในความสนใจของโลกปัจจุบันมีอยู่ 11 ฉบับด้วยกัน¹ ซึ่งเกิดจากการริเริ่มขององค์การระหว่างประเทศและความร่วมมือของกลุ่มประเทศในแต่ละภูมิภาคของโลก แต่ประเทศไทยก็ยังไม่เคยเข้า

¹ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร, “ปัญหาเงื่อนไขการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ,” <<http://www.lawonline.co.th/Document/AchamPuntip.doc>>, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551.

ร่วมกับอนุสัญญาพหุภาคีที่เกี่ยวข้องใด ๆ เลย และยังมีสนธิสัญญาทวิภาคีกับประเทศใดประเทศหนึ่งอีกด้วย จึงทำให้การนำเอาคำพิพากษาของศาลไทยไปบังคับในศาลต่างประเทศนั้นไม่สามารถได้ง่ายนัก

อย่างไรก็ดีสำหรับเงื่อนไขของการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมีอยู่ด้วยกัน

11 รูปแบบ² กล่าวคือ

- (1) หลักความถูกต้องของเขตอำนาจศาล
- (2) หลักความเท่าเทียมกันของคู่ความในการต่อสู้คดี
- (3) หลักความถูกต้องของกระบวนการพิจารณาพิพากษา
- (4) หลักความถูกต้องของการใช้กลไกของกฎหมายขัดกัน
- (5) หลักความสอดคล้องของผลของคำพิพากษาในรัฐผู้รับรองและบังคับตาม

คำพิพากษาของศาลต่างประเทศ

- (6) หลักความเคารพผลของคำพิพากษาของรัฐที่สาม
- (7) หลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (8) หลักความสุจริตของคู่ความ
- (9) หลักความเป็นที่สุดของคำพิพากษา
- (10) หลักความมีผลบังคับได้ของคำพิพากษา
- (11) หลักต่างตอบแทน

เมื่อพิจารณาการประกอบธุรกิจของแอลจีไทยที่ส่วนหนึ่งมีรูปแบบของการซื้อขาย

ระหว่างประเทศ คู่พิพาทของแอลจีไทยจึงอาจเป็นบุคคลหรือบริษัทที่มีสัญชาติและภูมิลำเนาที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งคู่พิพาทของแอลจีไทยก็อาจมีทั้งที่เป็นคนชาติหรือบริษัทของประเทศที่เป็นภาคีในสนธิสัญญาเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศฉบับใดฉบับหนึ่ง หรืออาจไม่ได้เป็นภาคีเลยก็ได้ จึงส่งผลต่อการบังคับคดีระหว่างประเทศของแอลจีไทยได้

โดยผลต่อการบังคับคดีระหว่างประเทศของแอลจีไทยดังกล่าวข้างต้นนั้น จะมีด้วยกัน 3 กรณีดังนี้³

² เฟิงอ้าง

³ สุวิมล ศิริจันทร์วานนท์, “สถานะทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจไทยตามกฎหมายต่างประเทศ : กรณีศึกษา บริษัท ปตท. คำสาทล จำกัด,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), น. 123.

กรณีที่ 1 การขอรับรองคำพิพากษาและบังคับคดีในรัฐที่เป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับเดียวกันกับรัฐที่มีคำพิพากษา รัฐผู้รับรองยอมที่จะใช้อุสัญญาฉบับนั้นรับรองคำพิพากษา

กรณีที่ 2 การขอรับรองคำพิพากษาและบังคับคดีในรัฐที่ไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับเดียวกันกับรัฐที่มีคำพิพากษา รัฐผู้รับรองจะใช้กฎหมายภายในของผู้รับรองเอง

กรณีที่ 3 หากเป็นคำพิพากษาศาลของรัฐที่ไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับใดเลย รัฐผู้รับรองจะใช้กฎหมายภายในของรัฐผู้รับรองเอง

สำหรับกรณีที่ 3 นี้ สามารถพิจารณาได้จากมาตรา 4 ของอนุสัญญารุงบรัสเซลส์ ค.ศ. 1968 (1968 Brussels Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters) ที่กำหนดว่ากรณีนี้จำเลยไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศภาคี ศาลจะใช้กฎหมายของศาลในการพิจารณา

5.2 แนวทางการบังคับคดีระหว่างประเทศ

5.2.1 แนวทางการบังคับคดีสากล

โดยทั่วไปเงื่อนไขของการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมีอยู่ด้วยกัน 11 รูปแบบ ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น แต่เงื่อนไขในบางสนธิสัญญาก็มีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น เงื่อนไขในมาตรา 27 แห่งอนุสัญญารุงบรัสเซลส์ ค.ศ. 1968 (1968 Brussels Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters) มีเพียง 5 เงื่อนไขเท่านั้น ซึ่งกำหนดว่าศาลจะไม่ให้การรับรองคำพิพากษาถ้า

- คำพิพากษานั้นขัดต่อหลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- คำพิพากษานั้นขัดต่อหลักความเท่าเทียมกันของคู่ความในการต่อสู้คดี
- คำพิพากษานั้นขัดต่อหลักความเคารพผลของคำพิพากษาของรัฐที่สาม
- คำพิพากษานั้นขัดต่อหลักความถูกต้องของการใช้กลไกของกฎหมายขัดกัน
- คำพิพากษานั้นขัดต่อหลักความสอดคล้องของผลของคำพิพากษาในรัฐผู้รับรองและ

บังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ

จากบทบัญญัติของอนุสัญญาข้างต้นทำให้ทราบว่าหากข้อพิพาทได้ถูกพิจารณาและพิพากษาโดยศาลที่เป็นภาคีอนุสัญญาฉบับใดฉบับหนึ่งแล้ว และคู่พิพาทจะนำคำพิพากษาไปขอรับรองในอีกรัฐหนึ่งที่เป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับเดียวกัน ศาลของรัฐผู้รับรองจะพิจารณาเงื่อนไข

ในการรับรองคำพิพากษาก่อน ซึ่งเงื่อนไขในการรับรองคำพิพากษาจะมีมากหรือน้อยนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับบทบัญญัติของแต่ละอนุสัญญานั้น ๆ

ตัวอย่างความเป็นไปได้ที่แอลจีไทยจะได้ใช้อนุสัญญาที่รับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้น สืบเนื่องมาจากที่ข้อเท็จจริงที่กลุ่มบริษัทแอลจีนั้นมีบริษัทตั้งอยู่ในทุกภูมิภาคของโลก เช่น อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ รัสเซีย เอเชียแปซิฟิก ยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา รวมทั้งสิ้น 81 บริษัท ทั่วโลก สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีทั้งสิ้น 27 บริษัท⁴ และแอลจีไทยจะทำการขายสินค้าให้กับกลุ่มบริษัทแอลจี และลูกค้าของกลุ่มบริษัทแอลจีที่อยู่ในประเทศต่าง ๆ ในทุกภูมิภาคดังกล่าว ดังนั้น แอลจีไทยในฐานะที่เป็นผู้ส่งออกสินค้าไปขายยังต่างประเทศ แอลจีไทยก็มีโอกาสในการนำคำพิพากษาของศาลใดศาลหนึ่งไปรับรองในศาลของรัฐต่างประเทศได้ โดยเฉพาะหากคู่พิพาทของแอลจีไทยเป็นภาคีในอนุสัญญาที่รับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ เช่น กรณีที่แอลจีไทยพิพาทกับกลุ่มบริษัทแอลจี หรือลูกค้าของกลุ่มบริษัทแอลจีที่ประเทศฟินแลนด์ และกรณีข้อพิพาทดังกล่าวได้มีการพิจารณาและมีคำพิพากษาโดยศาลของประเทศฟินแลนด์แล้ว (กรณีที่คู่พิพาทได้เสนอข้อพิพาทต่อศาลประเทศฟินแลนด์) แอลจีไทยก็อาจนำคำพิพากษาของศาลฟินแลนด์ไปขอรับรองในศาลของประเทศหนึ่งประเทศใดที่ทรัพย์สินของลูกหนี้แอลจีไทยมีอยู่ได้ ถ้าประเทศนั้นก็เป็นประเทศภาคีในอนุสัญญาฉบับเดียวกันกับศาลของประเทศฟินแลนด์ กล่าวคือประเทศที่เป็นภาคีในอนุสัญญา Brussels Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters 1968 ซึ่งประเทศภาคีของอนุสัญญาฉบับนี้จะเป็นประเทศในภาคพื้นยุโรป เช่นเบลเยียม เดนมาร์ค เยอรมันนี กรีซ ฝรั่งเศส ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก ออสเตรีย เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส ฟินแลนด์ สวีเดน และสหราชอาณาจักร เป็นต้น

5.2.2 แนวทางการบังคับคดีของไทย

จากที่ได้กล่าวแล้วว่าประเทศไทยยังไม่ได้เข้าร่วมกับอนุสัญญาพหุภาคีที่เกี่ยวข้องใดๆ และยังไม่มีส่วนสนธิสัญญาทวิภาคีกับประเทศใดประเทศหนึ่งเลย นอกจากนั้นประเทศไทยเองก็ยังไม่มีความหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเช่นกัน

⁴ LG Global, <<http://www.lge.com/html/gate.html>>, 9 February 2008.

อย่างไรก็ตามแม้ประเทศไทยจะไม่มีกฎหมายภายในเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเอาไว้ แต่ในอดีตที่ผ่านมาศาลไทยเองก็เคยมีการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเช่นกัน

จนถึงปัจจุบันมีคำพิพากษาฎีกาอยู่ฉบับเดียวที่แสดงถึงทัศนคติของศาลไทยต่อปัญหาการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ และคำพิพากษาฎีกานี้ก็คือคำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461⁵ คำพิพากษานี้ทำให้เข้าใจว่าศาลไทยไม่ได้ปฏิเสธที่จะยอมรับบังคับบัญชาและดำเนินตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ คำพิพากษาของศาลต่างประเทศจึงอาจมีผลในประเทศไทยได้ แต่การยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศโดยศาลไทยเป็นไปอย่างมีเงื่อนไข ซึ่งเงื่อนไขที่คำพิพากษาฎีกานี้กล่าวไว้เป็นหลักการนั้นมีอยู่ 2 ประการคือ⁶

(1) คำพิพากษาของศาลต่างประเทศจะต้องเป็นคำพิพากษาของศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาตัดสินได้

(2) คำพิพากษาของศาลต่างประเทศจะต้องเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยถึงมูลคดีข้อพิพาทในระหว่างคู่ความสำเร็จเด็ดขาดจะรื้อถอนขึ้นโต้แย้งในศาลนั้นอีกไม่ได้

ดังนั้น คำพิพากษาของศาลต่างประเทศจึงอาจมีผลในประเทศไทยได้ โดยนำคำพิพากษามาฟ้องเพื่อขอให้ศาลบังคับให้เป็นไปตามนั้น แต่การยอมรับและบังคับตามนี้เป็นไปอย่างมีเงื่อนไข กล่าวคือ คำพิพากษาของศาลต่างประเทศจะต้องเป็นคำพิพากษาของศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาตัดสินได้ และต้องเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยถึงมูลคดีข้อพิพาทในระหว่างคู่ความสำเร็จเด็ดขาดจะรื้อถอนขึ้นโต้แย้งในศาลนั้นอีกไม่ได้ นอกจากนี้หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมาขอศาลไทยให้ยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ศาลไทยยังอาจยอมรับอำนาจของเจ้าหน้าที่ที่ฟ้องร้อง

⁵ คำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461 คดีระหว่างนายเวียนวันนายอ ผู้แทนนางฟามที่เลี่ยน โจทก์ นายตรันวันเตียว นางเซา จำเลย อ้างจาก กมล สนธิเกษตริณ, คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2539) น.309-310.

⁶ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร, “ปัญหาเงื่อนไขการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ,” <<http://www.lawonline.co.th/Document/AchamPuntip.doc>>, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551

ใหม่ในมุลคดีเดิม ในการฟ้องเป็นคดีใหม่ในศาลไทยนี้ เจ้าหน้าที่จะอ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเป็นหลักฐานแห่งหนึ่งที่ฟ้องร้องกันได้⁷

กรณีตัวอย่าง สำหรับความเป็นไปได้ที่คู่พิพาทของแอลจีไทยจะนำคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมาขอให้ศาลไทยรับรองนั้น อาจเป็นกรณีที่คู่พิพาทได้ฟ้องแอลจีไทย หรือบริษัทแม่ของแอลจีไทยในเกาหลี หรือฟ้องแอลจีไทยในประเทศอื่น ๆ (กรณีคู่สัญญาตกลงกันว่าให้เสนอข้อพิพาทต่อศาลของรัฐอื่น ๆ นอกเหนือจากศาลไทย และศาลของเกาหลี) หรือในทางกลับกันแอลจีไทยก็อาจเป็นโจทก์ฟ้องคู่พิพาทในเกาหลี หรือในประเทศอื่น ถ้าแอลจีไทยเห็นว่าการฟ้องคู่พิพาทต่อศาลประเทศอื่นที่มีเขตอำนาจนั้นเป็นผลดีต่อการบังคับคดีกับทรัพย์สินของคู่พิพาทได้ดีกว่า

นอกเหนือจากคำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461 แล้วยังมีคำพิพากษาฎีกาที่ 934/2476 ที่เป็นบรรทัดฐานในเรื่องของวิธีการอ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในศาลไทย ถ้าไม่มีคำพิพากษาอื่นมาคัดค้านหรือโต้แย้ง การยอมรับและการปฏิบัติตามหลักที่คำพิพากษาฎีกานี้เสนอ โดยข้อเท็จจริงในคำพิพากษานี้เป็นการอ้างคำพิพากษาของศาลสุราบายา และความสำคัญของคำพิพากษานับนี้อยู่ที่การบ่งบอกถึงวิธีการอ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในศาลไทย ซึ่งมีวิธีการอ้างอยู่ 2 กรณีคือ⁸

ในกรณีแรก ถ้ายังมีต้นฉบับของคำพิพากษาของศาลต่างประเทศอยู่ ผู้อ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในศาลไทยจะต้องนำต้นฉบับของคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นมาแสดงต่อศาลไทย โดยจะนำพยานบอกเล่ามานำสืบแทนมิได้

ในกรณีที่สอง กล่าวคือถ้าผู้อ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศไม่อาจจะนำต้นฉบับของคำพิพากษาดังกล่าวมาแสดงต่อศาลไทยได้เพราะเหตุจำเป็น เช่น ต้นฉบับสูญหาย ศาลไทยจึงจะยอมรับการอ้างสำเนาหรือพยานบุคคล โดยสำเนาที่นำมาอ้างจะต้องมีการรับรองของเจ้าหน้าที่ของศาลต่างประเทศนั้น และของกงสุลไทยในประเทศนั้นอีกด้วย

⁷ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร, “เงื่อนไขในการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในคดีแพ่งโดยศาลไทย,” <<http://www.lawonline.co.th/Document/AchamPuntip15.doc>>, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551.

⁸ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร, “วิธีการอ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในศาลไทย,” <<http://www.lawonline.co.th/Document/AchamPuntip17.doc>>, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551.

และนอกจากคำพิพากษาฎีกาที่ 934/2476 แล้ว ยังมีคำพิพากษาฎีกาที่ 698/2521 ที่เป็นบรรทัดฐานในการอ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเป็นหลักฐานแห่งหนึ่งที่ฟ้องกันนั้น ในกรณีที่มีการฟ้องคดีใหม่ในประเทศไทย

5.2.3 แนวทางการบังคับคดีของเกาหลี

เกาหลีเองก็ยังไม่ได้เป็นภาคีในสนธิสัญญาพหุภาคีเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาศาลต่างประเทศฉบับใดเลย⁹ เช่นเดียวกับประเทศไทย แต่เกาหลีได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศไว้เป็นลายลักษณ์อักษร กล่าวคือ Civil Procedure Act

สำหรับหลักในการยอมรับคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในเกาหลีนั้น ศาลของเกาหลีจะพิจารณาจากหลักต่าง ๆ ดังต่อไปนี้¹⁰

- หลักความถูกต้องของเขตอำนาจศาล
- หลักความเป็นที่สุดของคำพิพากษา
- หลักความเท่าเทียมกันของคู่ความในการต่อสู้คดี
- หลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- หลักต่างตอบแทน

ซึ่งหลักต่าง ๆ ข้างต้นจะปรากฏอยู่ใน Civil Procedure Act มาตรา 217 (Effect of Foreign Judgment)

สำหรับเกาหลีเองก็ได้ให้การรับรองคำพิพากษาเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่แตกต่างกันตรงที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่บัญญัติเรื่องนี้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่เกาหลีได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

การที่เกาหลีได้กำหนดเงื่อนไขในการรับรองคำพิพากษาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น จะทำให้เกิดความชัดเจนและสามารถลดการใช้ดุลยพินิจของศาลได้เช่นกัน

⁹ Kim & Chang, "Korean Mari time Law and Practice," <<http://www.hkmla.org/events/chung.PPT#0>>, 9 February 2008.

¹⁰ Brendon Carr, "Enforcement of Foreign Judgments in Korea-Tips and Traps," <http://www.korealawblog.com/entry/enforcement_of_foreign_judgments_in_korea_tips_and_traps/>, 9 February 2008.

5.3 วิธีการบังคับคดี

5.3.1 วิธีการบังคับคดีในศาลไทย

ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วว่าแอลจีไทยได้มีการขายสินค้าทั้งในประเทศไทยและการส่งสินค้าออกไปขายยังต่างประเทศในทั่วภูมิภาคของโลก จึงอาจมีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากการขายสินค้าต่าง ๆ เหล่านี้ได้ ซึ่งข้อพิพาทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความเป็นไปได้ที่แอลจีไทยจะเป็นโจทก์และเป็นจำเลยในศาลไทย

สำหรับกรณีที่ศาลไทยได้พิจารณาคดี และเป็นศาลที่ทำคำพิพากษา การบังคับคดีย่อมเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย และไม่มีกรณีที่ศาลไทยจะต้องรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศด้วย

แต่เนื่องจากแอลจีไทยได้มีการส่งสินค้าออกไปขายยังต่างประเทศ แอลจีไทยจึงอาจเป็นได้ทั้งโจทก์และจำเลยในศาลต่างประเทศได้ ในกรณีที่คู่พิพาทตกลงกันในสัญญาซื้อขายว่าให้เสนอข้อพิพาทต่อศาลของรัฐอื่น ๆ นอกเหนือจากศาลไทย และศาลของเกาหลี หรือถ้าคู่พิพาทหรือแอลจีไทยเห็นว่าการฟ้องต่อศาลประเทศอื่นที่มีเขตอำนาจนั้นเป็นผลดีต่อการบังคับคดีกับทรัพย์สินที่มีอยู่ในต่างประเทศได้ดีกว่า และหรือมีทรัพย์สินที่จะบังคับคดีส่วนใหญ่อยู่ในต่างประเทศเป็นต้น ดังนั้น จึงมีประเด็นที่แอลจีไทย หรือคู่พิพาทอาจนำเอาคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมาขอให้ศาลไทยรับรองคำพิพากษาเพื่อประโยชน์ในการบังคับคดีต่อทรัพย์สินของแอลจีไทย หรือคู่พิพาทที่มีอยู่ในประเทศไทยอีก หากได้มีการบังคับคดีในต่างประเทศแล้วแต่ทรัพย์สินที่บังคับคดีนั้นมีมูลค่าไม่เพียงพอต่อหนี้สินที่จะต้องชำระตามคำพิพากษา

ดังนั้น ในการศึกษาจึงแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็นคือวิธีการบังคับคดีกรณีแอลจีไทยเป็นโจทก์และกรณีแอลจีไทยเป็นจำเลย ดังนี้

5.3.1.1 วิธีการบังคับคดีในศาลไทย กรณีที่บริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์

(ประเทศไทย) จำกัด เป็นโจทก์

สำหรับกรณีที่แอลจีไทยเป็นโจทก์ฟ้องคู่พิพาทในศาลต่างประเทศ และศาลต่างประเทศได้มีคำพิพากษาแล้ว หากแอลจีไทยประสงค์ที่จะบังคับคดีต่อทรัพย์สินของลูกหนี้ในประเทศไทย แอลจีไทยจะต้องนำคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมาให้ศาลไทยรับรอง โดยคำพิพากษาของศาลต่างประเทศดังกล่าวจะต้องเป็นคำพิพากษาของศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีนั้นได้ และต้อง

เป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยถึงมูลคดีข้อพิพาทในระหว่างคู่ความสำเร็จเด็ดขาดจะรื้อถอนขึ้น
โต้แย้งในศาลนั้นอีกไม่ได้ (ตามแนวในคำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461)

นอกจากนั้นหากแอลจีไทยซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศมาขอ
ศาลไทยให้ยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ
ศาลไทยยังอาจยอมรับอำนาจของแอลจีไทยซึ่งเป็นเจ้าหนี้ที่จะฟ้องร้องใหม่ในมูลคดีเดิม ในการ
ฟ้องเป็นคดีใหม่ในศาลไทยนี้ แอลจีไทยซึ่งเป็นเจ้าหนี้สามารถอ้างคำพิพากษาของศาล
ต่างประเทศเป็นหลักฐานแห่งหนี้ที่ฟ้องร้องกันได้ (ตามแนวในคำพิพากษาฎีกาที่ 934/2476 และ
คำพิพากษาฎีกาที่ 698/2521)

5.3.1.2 วิธีการบังคับคดีในศาลไทย กรณีที่บริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์

(ประเทศไทย) จำกัด เป็นจำเลย

กรณีที่แอลจีไทยเป็นจำเลย วิธีการบังคับคดีในศาลไทยก็มีลักษณะเดียวกันกับกรณีที่
แอลจีไทยเป็นโจทก์นั่นเอง

5.3.2 วิธีการบังคับคดีในศาลของเกาหลี

เนื่องจากแอลจีไทยเป็นนิติบุคคลสัญชาติเกาหลี และมีภูมิลำเนาอยู่ที่เกาหลีหาก
พิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล จึงมีความเป็นไปได้ที่แอลจีไทยหรือ
คู่พิพาทของแอลจีไทยจะเสนอคำฟ้องต่อศาลของเกาหลีเช่นกัน

แม้เกาหลีจะยังไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรับรองคำ
พิพากษาของศาลต่างประเทศฉบับใดเช่นเดียวกับประเทศไทยก็ตาม แต่เกาหลีก็ได้มีกฎหมายเป็น
ลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนี้ โดยเงื่อนไขในการรับรอง
คำพิพากษาของศาลต่างประเทศนี้ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 217 แห่ง Civil Procedure Act
(Effect of Foreign Judgment)

ดังนั้น ศาลของเกาหลีจึงไม่อาจปฏิเสธที่จะรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศได้
หากคำพิพากษาของศาลต่างประเทศที่ขอรับรองนั้นมีเงื่อนไขสอดคล้องกับเงื่อนไขที่กฎหมาย
ของเกาหลีได้กำหนดไว้ทุกประการ

อย่างไรก็ดี ในการศึกษาจึงแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็นคือวิธีการบังคับคดีกรณี
แอลจีไทยเป็นโจทก์และกรณีแอลจีไทยเป็นจำเลย ดังต่อไปนี้

5.3.2.1 วิธีการบังคับคดีในศาลของเกาหลี กรณีที่บริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์

(ประเทศไทย) จำกัด เป็นโจทก์

สำหรับความเป็นไปได้ที่แอลจีไทยจะบังคับคดีในศาลของเกาหลีกรณีที่แอลจีไทยเป็นโจทก์นั้น อาจเป็นกรณีที่คู่พิพาทของแอลจีไทยมีทรัพย์สินที่จะบังคับคดีอยู่ที่เกาหลี หรือคู่พิพาทของแอลจีไทยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เกาหลีแล้วแต่กรณี

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อแนวทางการบังคับคดีว่า ศาลของเกาหลีจะให้การรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ หากคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นมีเงื่อนไขที่สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 217 แห่ง Civil Procedure Act (Effect of Foreign Judgment) ทั้ง 5 เงื่อนไข

แอลจีไทยในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศสามารถนำคำพิพากษาของศาลไทยหรือศาลต่างประเทศแล้วแต่กรณีมาขอให้ศาลของเกาหลีให้การรับรองได้ หากคำพิพากษาของศาลไทยหรือคำพิพากษาของต่างประเทศดังกล่าวสอดคล้องกับเงื่อนไขตามมาตรา 217 แห่ง Civil Procedure Act (Effect of Foreign Judgment) ทั้ง 5 เงื่อนไข

5.3.2.2 วิธีการบังคับคดีในศาลของเกาหลี กรณีที่บริษัท แอลจี

อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นจำเลย

วิธีการบังคับคดีในศาลเกาหลี กรณีที่แอลจีไทยเป็นจำเลยนั้นก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกันกับกรณีที่แอลจีไทยเป็นโจทก์ทุกประการ

5.4 สิทธิของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด ในการบังคับคดี

จากที่ได้วิเคราะห์สิทธิของแอลจีไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีนั้น ทำให้ทราบว่าแอลจีไทยสามารถที่จะบังคับคดีได้ทั้งในประเทศไทย เกาหลี และประเทศอื่น ๆ ได้ดังนี้

5.4.1 การบังคับคดีในประเทศไทย

สำหรับการบังคับคดีในประเทศไทยไม่ว่าแอลจีไทยจะเป็นโจทก์หรือจำเลยก็ตามแอลจีไทยหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ สามารถนำเอาคำพิพากษามาขอให้ศาลไทย

รับรองก่อน ถ้าศาลไทยรับรองแล้วก็สามารถบังคับคดีในประเทศไทยได้ หรือถ้าแอลจีไทยหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศไม่ประสบความสำเร็จในการขอรับรองคำพิพากษาของศาลต่างประเทศได้ แอลจีไทยหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศสามารถฟ้องเป็นคดีใหม่ในศาลไทย โดยสามารถอ้างคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเป็นหลักฐานแห่งหนี้ได้ตามแนวคำพิพากษาฎีกาที่ 585/2461 คำพิพากษาฎีกาที่ 934/2476 และคำพิพากษาฎีกาที่ 698/2521

5.4.2 การบังคับคดีในเกาหลี

การบังคับคดีในเกาหลีไม่ว่าแอลจีไทยจะเป็นโจทก์หรือเป็นจำเลยก็สามารถบังคับเอาทรัพย์สินของแอลจีไทย หรือทรัพย์สินลูกหนี้ที่ตั้งอยู่ที่เกาหลีแล้วแต่กรณีได้ ถ้าคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นสอดคล้องกับเงื่อนไขทั้ง 5 เงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 217 ของ Civil Procedure Act (Effect of Foreign Judgment)

5.4.3 การบังคับคดีในประเทศอื่น ๆ

กรณีนี้จะวิเคราะห์ถึงกรณีที่แอลจีไทย หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลไทย หรือตามคำพิพากษาของศาลของเกาหลี นำเอาคำพิพากษาของศาลไทยหรือนำเอาคำพิพากษาของศาลของเกาหลีไปขอรับรองในประเทศอื่น ๆ ที่ทรัพย์สินของแอลจีไทยหรือทรัพย์สินลูกหนี้มีอยู่

กรณีที่แอลจีไทยเป็นโจทก์

แอลจีไทยสามารถนำคำพิพากษาของศาลไทยหรือนำคำพิพากษาของศาลเกาหลีแล้วแต่กรณีไปขอรับรองในศาลของรัฐอื่นได้ แต่ศาลที่แอลจีไทยขอให้รับรองคำพิพากษานั้นอาจจะให้การรับรองหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในของรัฐเจ้าของศาลที่รับรองนั้น

กรณีที่แอลจีไทยเป็นจำเลย

วิธีการบังคับคดีในกรณีที่แอลจีไทยเป็นจำเลยนั้นก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกันกับกรณีที่แอลจีไทยเป็นโจทก์ทุกประการ

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ศึกษาถึงการบังคับคดีในบทนี้แล้ว ทำให้ได้ข้อค้นพบว่าประเทศไทยยังขาดความร่วมมือระหว่างประเทศในการบังคับคดี จึงอาจทำให้ประสบปัญหากรณีที่มีการนำเอาคำพิพากษาของศาลไทยไปบังคับใช้ในต่างประเทศ เนื่องจากการนำเอาคำพิพากษาของ

ศาลไทยไปบังคับในต่างประเทศนั้นไม่สามารถที่จะทำได้ง่ายนัก หากไม่มีความตกลงระหว่างประเทศ ด้วยเหตุที่ประเทศเหล่านั้นอาจจะบังคับตามคำพิพากษาของศาลไทยหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในของประเทศนั้น ๆ ดังที่กล่าวไว้แล้ว

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่าประเทศไทยควรทำความตกลงกับประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการบังคับคดีระหว่างประเทศ หรือเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับการบังคับคดีระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เพื่อประโยชน์กับประเทศไทยเองโดยเฉพาะการบังคับคดีกรณีที่วิสาหกิจข้ามชาติได้ก่อให้เกิดความเสียหายในประเทศไทยแล้วย้ายไปอยู่ในประเทศอื่นเป็นต้น